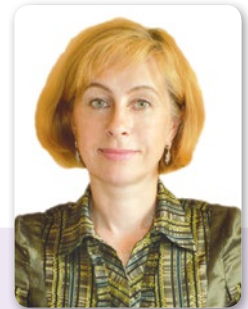

НЕХАЙ ПОЧУЮТЬ ДІТИ НИНІ ПРО ДИВОВИЖНЕ В УКРАЇНІ

Інтегрований урок математики в 4-му класі

Лілія САМОЙЛЕНКО, вчитель початкових класів,
СЗОШ № 6, м. Суми

У 2007 році група ентузіастів ініціювала проведення всеукраїнської акції “Сім чудес України”. Цю ідею підтримали українські громадяни й активно долучилися до укладання переліку унікальних пам’яток нашої держави. Вибір найкращих об’єктів зробити було непросто, голоси громадськості й експертів розділилися — така ситуація яскраво свідчить про те, що Україна по-справжньому багата на незвичайні місця. Деякі з них автор пропонує відвідати у ході уроку. Як вхідний квиток до музею вона використовує математичні завдання, завдяки чому вдається успішно інтегрувати математику, історію та мистецтвознавство.

Тема. Дроби. Вправи на знаходження дробу від числа. Сім чудес України.

Мета. Закріплювати знання учнів про дроби, вміння знаходити дріб від числа й розв’язувати відповідні задачі. Формувати вміння працювати з буквеними виразами. Розвивати пізнавальну активність. Ознайомити з унікальними місцями України. Виховувати любов до рідного краю і гордість за його красу й культурні набутки.

Матеріали та обладнання: мультимедійний комплект, презентація “Сім чудес України”, аудіозапис мелодії, картки для самостійної роботи, карта України; слайди із зображенням об’єктів; підручник “Математика, 4 клас (автор М. В. Богданович), таблиця “Дроби”, картки із завданнями і тестами.

Тип уроку — урок-подорож

Хід уроку

I. Емоційне налаштування на тему уроку (2–3 хв)

1. Читання акровірша

Учні читають текст, написаний на дошці, й відповідають на запитання.

У всіх людей одна святиня,
Куди не глянь, де не спитай.
Рідніша їм своя пустиня,
Аніж земний в чужині рай.

Їм красить все їх рідний край.

Нема без кореня рослини,

А нас, людей, без Батьківщини.

Микола Чернявський

— Про яку святиню йдеться у вірші?

— Як називають вірш, у якому перші літери рядків утворюють слово або речення? (Акровірш).

2. Вправа “Асоціативний куш”

Учитель пропонує назвати те, що діти знають про нашу державу (назви міст, сіл, річок, озер, державні й народні символи тощо). Відповіді записує навколо слова “Україна”.

II. Повідомлення теми й мети уроку (1–2 хв)

— Коли ми чуємо про дивовижні місця, часто здається, що все привабливе десь далеко. У 2007 році провели акцію “Сім чудес України”. Шляхом інтернет-голосування, а також через опитування знавців було обрано місця й об’єкти, що мають надзвичайну історичну та архітектурну цінність. До переліку ввійшли як рукотворні так і природні об’єкти.

Темою нашого уроку і буде знайомство з унікальними місцями України, окрім того, закріпимо знання про дроби і вміння знаходити дроби від числа.

III. Актуалізація опорних знань (2–3 хв)

— Уявну подорож ми здійснимо за допомогою математичних умінь. А яким видом транспорту подорожуватимемо, дізнаєтесь, відгадавши загадку.

Національний історико-архітектурний заповідник "Кам'янець"

В синім небі путь моя.
Швидше всіх літаю я.
Маю крила, наче птах.
Люди звуть мене... (літак).

Автор невідомий

Педагог вмикає зображення літака й аудіозапис мелодії.

— Заплющте очі й уявіть, що ви в салоні великого лайнера. Пристібніть паски безпеки. Знаходимо кнопку пуск, натискаємо, і... Літак чомусь не летить. Якись неполадки? Що ж, їх можна усунути. Для виконання завдань польоту повторимо вивчене з математики.

Орієнтовний зміст завдань

- Назвіть компоненти всіх математичних дій.
- Як збільшити (зменшити) число у кілька разів?
- Як дізнатися, у скільки разів одне число більше або менше від іншого?
- Прочитайте дріб $\frac{3}{4}$. Як називають число над рискою?
- Що показує знаменник, а що — чисельник дробу?
- Знайдіть $\frac{4}{7}$ від 28.
- Знайдіть $\frac{1}{2}$, $\frac{2}{3}$, $\frac{3}{4}$ та $\frac{3}{10}$ від 1 год.

IV. Робота над темою уроку (22–24 хв)

1. Самостійна робота (на картках)

— На місці крапок запишіть назви одиниць вимірювання величин, щоб рівності були правильними.

$$3 \text{ т } 320 \text{ кг} + 5 \dots = 3 \text{ т } 820 \text{ кг}$$

$$7 \text{ м} - 6 \dots = 6 \text{ м } 4 \text{ дм}$$

$$8 \text{ т } 320 \text{ кг} - 5 \dots = 8 \text{ т } 315 \text{ кг}$$

2. Усний рахунок

— Спробуймо знову запустити двигуни! Пуск! Літак летить! Поки він набирає висоту, запишіть у зошитах дату.

Усно обчисліть вирази на картках.

Орієнтовний зміст завдань

$658 \cdot 2 = \dots \text{ км}$ (1316 км) — протяжність території України із заходу на схід.

$1000 \text{ км} - 107 \text{ км} = \dots \text{ км}$ (893 км) — протяжність території України з півночі на південь.

$\frac{2}{5}$ від 16 250 = ... км (6 500 км) — протяжність усіх кордонів України.

3. Розповідь про історико-архітектурний заповідник "Кам'янець"

— Завдання виконали, і на нас чекає заслужена перша зупинка. Йдеться про місто, яке у — вчитель показує картку із числом **1463**, учні читають його — році отримало статус королівського.

Орієнтовний зміст повідомлення

Це місто посідає третє місце в Україні (після Києва та Львова) за кількістю історичних пам'яток. Близько 200 об'єктів зберігають таємниці колись могутнього стародавнього міста. (Учитель демонструє слайди із зображенням Національного історико-архітектурного заповідника "Кам'янець", зокрема Старої фортеці). Стара фортеця стала його символом. Історія її починається з XII століття. Немов продовження кам'яних скель, височать 11 веж фортеці.

4. Виконання тестів

(індивідуальна робота за 2 варіантами)

— Для того, аби отримати дозвіл піднятися на вежу, треба виконати тести.

Орієнтовний зміст тестів

I варіант

- Запиши дроби в порядку зростання.
 $\frac{1}{15}$, $\frac{1}{9}$, $\frac{1}{34}$, $\frac{1}{100}$, $\frac{1}{50}$
- Паперова смужка має довжину 12 см. Для аплікації потрібно $\frac{3}{4}$ цієї смужки. Скільки сантиметрів треба відрізати?
А 9 см
Б 90 см
В 109 см
- Три груші розділили на 9 осіб. Яку частину груш отримує кожен?
А $\frac{9}{3}$
Б $\frac{3}{9}$
В $\frac{3}{3}$
- Скільки секунд становить $\frac{7}{12}$ хвилини?
А 25 с
Б 35 с
В 40 с
- Скільки кілограмів становить $\frac{6}{10}$ тонни?
А 60 кг
Б 606 кг
В 600 кг
- Запиши і порівняй.
 $\frac{15}{45}$ ○ $\frac{21}{45}$
 $\frac{5}{7}$ ○ $\frac{5}{15}$
 $\frac{6}{6}$ ○ 1

II варіант

- Запиши дроби в порядку зменшення.
 $\frac{5}{100}$, $\frac{9}{100}$, $\frac{34}{100}$, $\frac{100}{100}$, $\frac{50}{100}$

ВІДКРИВАЙМО УКРАЇНУ разом із журналом “ДЖМІЛЬ”

Мотивувати учнів до пізнання природи, історії та культури України допомагає розвивальний журнал “Джміль”. Кожен випуск — це скарбничка матеріалів з цікавої дітям теми з обов’язковим українознавчим компонентом.

- Розповіді про унікальні місця України, рослинний і тваринний світ.
- Інтерактивні міні-лекції про сучасне мистецтво і твори народних майстрів.
- Настільні ігри, присвячені історичним пам’яткам України.
- Уявні мандрівки до самотніх куточків нашої Батьківщини, де зародилися унікальні види розпису: с. Петриківки (2019, № 3); Яворівщини (2018, № 12); Косівщини (2018, № 10); смт Опішні (2018, № 7-8); с. Самчики (2016, № 2).

За публікаціями журналу можна організувати такі **види діяльності**:

- спільне чи самостійне читання;
- бесіди, обмін враженнями;
- створення колажів і стіннівок за змістом прочитаного;
- проекти;
- індивідуальну роботу з обдарованими учнями;
- свята або інші позакласні заходи.

Для організації групової роботи в класі й самостійного читання вдома запропонуйте батькам учнів **передплатити журнал “Джміль” на весь клас.**

Варіанти вигідної передплати обирайте на сайті:

jmil.com.ua/peredplata

Цікавих уроків і захопливого дозвілля!

Тематичні випуски

“Україна — це Європа” (2018, № 7-8)

“Моя Україна” (2015, № 1)

“Славні козаки” (2015, № 4)

Придбати можна в редакції.

Звертайтеся за телефонами:

(044) 486-13-32, (067) 504-50-22

Відправляйте заявки на адресу:

books@dsvvit.com.ua